

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrala a soudců JUDr. Ivy Hubáčkové a JUDr. Miroslava Stoklasy ve věci

žalobce **Mgr. P.Č.**, narozeného xxx
bytem xxx
zastoupeného JUDr. Liborem Janků, advokátem
se sídlem Cheb, Mánesova 13

proti
žalované **České republice - Ministerstvu spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o 2 500 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání účastníků proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 22. září 2017, č. j. 22 C 70/2016-292, ve spojení se usnesením ze dne 23. května 2018, č. j. 22 C 70/2016-349

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně ve znění doplňujícího usnesení, **se** ve výrocích I. až III. **potvrzuje**, ve výroku IV. **se mění** tak, že povinnost zaplatit náhradu nákladů státu ve výši 2 556,60 Kč se ukládá žalobci, s tím, že platební podmínky zůstávají nezměněny.
- II. Žalobce povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení 300 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované zaplatit žalobci 70 300 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 100 000 Kč za dobu od 18. 3. 2016 do 7. 4. 2016, a z částky 70 300 Kč za dobu od 8. 4. 2016 do zaplacení (výrok I.). Výrokem II. zamítl žalobu o 2 429 700 Kč spolu s příslušenstvím, výrokem III. žalované uložil zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení 8 228 Kč, a výrokem IV doplnil svůj rozsudek tak, že žalované uložil zaplatit náhradu nákladů České republiky na účet soudu prvního stupně ve výši 2 555,60 Kč.
2. Podle odůvodnění se žalobce domáhal zadostiučnění za nemajetkovou újmu, která mu byla způsobena nezákonným trestním stíháním, vedeným Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 3 T 10/2013, v němž byl zproštěn obžaloby. Žalovaná uvedla, že žalobce u ní dne 17. 9. 2015 uplatnil žalovaný nárok, konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí a poskytla žalobci přiměřené zadostiučnění ve výši 29 700 Kč, když zásahy do jeho osobnostní či pracovní sféry zůstaly pouze v rovině tvrzení, finanční zadostiučnění poskytla jen v důsledku medializace případu. Vznela též námitka promlčení.
3. Nejprve se soud zabýval námitkou promlčení, kterou neshledal důvodnou. Odkázal na § 32 odst. 3 a § 35 zák. č. 82/1998 Sb. Žaloba byla podána dne 17. 3. 2016 elektronicky, v třídní lhůtě byla písemně doplněna. Trestní stíhání žalobce pravomocně skončilo dnem 17. 3. 2015, a po dobu předběžného projednání u žalované se promlčecí doba stavěla, žaloba byla podána poslední den lhůty, a tudíž včas.
4. Mezi účastníky nebyla sporná skutečnost o trestním stíhání žalobce a rozhodnutích v něm vydaných, proto soud z takto zjištěného skutkového stavu vycházel. Spor byl pouze o rozsah následků, které měly být žalobci v jeho osobnostní sféře způsobeny.
5. Po právní stránce nárok žalobce posuzoval dle § 1, § 5 písm. a), b), § 13 odst. 1, § 22 odst. 1, § 26 a § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučnění soud přihlíží ke konkrétním okolnostem případu, zejména k: a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného. Odkázal dále na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, např. rozsudek sp. zn. 30 Cdo 2813/2011. Dospěl k závěru, že nezákonným rozhodnutím, kterým je dle konstantní judikatury usnesení o zahájení trestního stíhání v případě, že nedošlo k pravomocnému odsouzení obviněného, vznikla žalobci nemajetková újma. Každé trestní obvinění totiž zasahuje do běžného života člověka citelným dojmem, zejména tehdy, jedná-li se o obvinění liché. V konkrétním případě se jednalo o obvinění ze zločinu podvodu, za který žalobci hrozil trest odnětí svobody od dvou do osmi let. Jakkoliv pro žalobce jako bezúhonného člověka nepřicházel v úvahu trest odnětí svobody na horní hranici trestní sazby, je třeba i obavu z trestu odnětí svobody v polovině trestní sazby spolu s nemožností výkonu zaměstnání hodnotit jako významnou.
6. Provedeným dokazováním soud zjistil, že žalobce pocíťoval újmu z trestního obvinění, spočívající ve strachu z odsouzení, frustraci z nedůvodně vedeného trestního řízení, vykonstruovaného obvinění a komplotu na jeho osobu. Trestní stíhání zasáhlo do jeho osobnostní sféry formou ztráty radosti ze života a psychické nepohody, ústící až v potřebu vyhledání psychiatrické pomoci. Příklad byl mediálně známý, fakticky se projevil i v úbytku žalobcových klientů. Všichni svědci shodně potvrdili, že žalobce se uzavřel před světem, je nedůvěřivý a tato situace přetrvává, byť ve zmenšené míře dodnes. Z příslušného trestního spisu ani ze svědeckých výpovědí, a ani účastnické výpovědi žalobce nelze dovodit, že by trestní stíhání bylo zahájeno zjevně bezdůvodně nebo s úmyslem žalobce poškodit. Takovéto pochybnosti vyjádřili prakticky všichni svědci, i sám žalobce, soud však žádné spiknutí či úmysl žalobce poškození neshledal. Překvapení ze samotného trestního stíhání a kroky orgánů, činných

v trestním řízení, nepovažoval soud za skutečnosti, které by prokazovaly úmysl poškodit žalobce, ani za okolnosti, pro které by jeho újma, způsobená trestním stíháním, měla být vyšší než standardní. Do značné míry vysvětlení této myšlenky spiknutí a dojmu o neobvyklém postupu policistů či státních zástupců soud hodnotil tak, že o této myšlence jsou přesvědčeni advokáti, kolegové a přátelé žalobce, kteří samotné jeho trestní stíhání jako advokáta vnímají i jako útok na samotný advokátský stav a tím na sebe samé. Navíc prokázaná skutečnost, že se státní zástupce po veřejném zasedání odvolacího soudu, kdy bylo jeho odvolání proti zprošťujícímu rozsudku zamítnuto, žalobci sám omluvil za trestní stíhání, je naopak dle soudu známkou férového přístupu veřejné obžaloby k výsledku trestního řízení a snahou zmírnit zjevným negativní dopad trestního stíhání do osobnostní sféry obviněného.

7. Při stanovení výše odškodného pro žalobce soud vyšel ze tří pravomocně rozhodnutých případů, řešených týž soudem: sp. zn. 22 C 107/2012 (Městský soud v Praze sp. zn. 17 Co 50/2015); sp. zn. 22 C 105/2013 (Městský soud v Praze 15 Co 80/2016); sp. zn. 22 C 103/2015 (Městský soud v Praze sp. zn. 30 Co 36/2017).
8. V prvním případě se jednalo o žalobkyni, která před trestním stíháním spolupracovala s advokátem, měla k advokacii blízko, byla obviněna z trestného činu podvodu, za který ji hrozil až dvanáctiletý nepodmíněný trest. Řízení trvalo 5 let a 6 měsíců a trestní stíhání ji hluboce zasáhlo v její psychice. Žalovaná mimosoudně plnila 82 500 Kč, což soud uznal za dostačující satisfakci a žalobu v tomto nároku zamítl.
9. V druhém případě pravomocně zproštěný poškozený žalobce byl za více než 6 let trvajícím trestním stíháním, v němž čelil obvinění z trestného činu podvodu a byl ohrožen trestní sazbou až 12 let, odškodněn částkou 400 000 Kč, za situace, kdy trestní stíhání bylo původně zahájeno v roce 1998, věc byla následně odložena, skutek překvalifikován, a s odstupem několika let opět v roce 2006 byl žalobce obviněn. Trestní stíhání nenapravitelně zasáhlo do žalobcova rodinného života, vztahů s přáteli, psychiky s nutností vyhledání odborné pomoci i pracovní zařazení. Až do svého trestního stíhání byl žalobce vysokým státním úředníkem a z tohoto důvodu byl o jeho případ značný mediální zájem celostátního rozsahu. Po pravomocném zproštění se mu již nepodařilo najít odpovídající zaměstnání.
10. Ve třetím případě se jednalo o žalobce, který byl výše postaveným politikem, stíhaným po dobu téměř sedmi let pro trestný čin zneužití pravomoci veřejného činitele, za který mu hrozil trest odnětí svobody s horní hranicí 10 let. Případ byl mediálně velmi vděčný, byly publikovány zejména komentáře, pro média byl obviněný zločincem bez ohledu na výsledek trestního řízení. Trestním stíháním utrpěla jak psychika žalobce, tak jeho politická kariéra. Odškodněn byl částkou 70 000 Kč. Odvolací soud v souvislosti s medializací zdůraznil, že jak vyplývá z rozsudku NS ČR sp. zn. 30 Cdo 4280/2011, k tíži státu lze přičítat pouze mediální vyjadřování orgánů činných v trestních řízeních, kteréžto takovým způsobem umocňují újmu obviněného a komentují jeho domnělou trestnou činnost, a to dokonce způsobem, který výslovně či nepřímou vede k porušení presumpce nevin.
11. Na základě takto provedeného srovnání soud dospěl k závěru, že oproti uvedeným případům ad 1) a ad 3) jsou sice žalobcovy následky v psychiatrické rovině vyšší, naopak v těch případech probíhalo řízení výrazně delší dobu a hrozila i vyšší trestní sazba. U případu srovnávaného jako ad 2) byly výrazně vyšší důsledky v pracovní rovině než u žalobce, a trestní řízení tam zasáhlo prakticky celý aktivní život poškozeného. Soud proto jako přiměřené odškodné pro žalobce uznal částku 100 000 Kč.
12. Žalovaná žalobce dobrovolně odškodnila částkou 29 700 Kč, proto soud vyhověl žalobě v rozsahu 70 300 Kč spolu s příslušenstvím z přisouzené částky 100 000 Kč, kdy žalovaná byla v prodlení. Ve zbytku žalobu zamítl, včetně úroku z prodlení za dobu, kdy žalovaná v prodlení

být nemohla. Žalovaná své plnění žalobci byla připravena poskytnout již dne 7. 4. 2016- peníze mu poukázala, žalobce však plnění odmítl převzít, proto se také již od té doby (7. 4. 2016) nemohla nacházet v prodlení.

13. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobce byl v základu uplatněného nároku úspěšný, a přiznal mu náhradu nákladů řízení, spočívající ve výši odměny advokáta.
14. Doplnujícím usnesením ze dne 23. května 2018 soud rozhodl o náhradě nákladů státu ve výši 2 555,60 Kč, tuto povinnost uložil zaplatit žalované.
15. Proti rozsudku podali odvolání oba účastníci, žalovaná pouze do výroku IV., kterým jí bylo uloženo zaplatit náhradu nákladů řízení státu. V tomto svém odvolání poukázala na to, že je dle § 11 odst. 2 písm. a) zák. č. 541/1991 Sb. osvobozena od placení soudního poplatku. Za podstatné dále označila to, že povinnost nahradit náklady vzniklé státu byla opět uložena státu, tedy totožnému subjektu. Je tedy nelogické, aby soud uložil povinnost subjektu, který proplacením znalečného svou povinnost splnil. V tomto odkázala na § 66 zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, podle kterého, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak, organizační složky státu v působnosti jednoho správce kapitoly si při plnění svého předmětu činnosti navzájem neposkytují peněžitá plnění. Navrhla, aby napadené usnesení, kterým byl doplněn napadený rozsudek, bylo změněno tak, že tyto náklady nese Česká republika.
16. Žalobce ve svém odvolání nejprve uvedl důvody, pro které podal žalobu, rekapituloval skutečnosti rozhodnutí soudu prvního stupně v tom smyslu, jakým způsobem rozhodl, jakým způsobem byl rozsudek doručován. Odvolací důvody uplatnil s odkazem na § 205 odst. 2 písm. b), e), g) o. s. ř. Namítl nezákonnost napadeného rozsudku s tím, že soud nepřihlédl ke všem jím tvrzeným skutečnostem. V bodu VI. odvolání popsal průběh řízení před soudem prvního stupně, z provedeného dokazování pak vyvodil vlastní závěr. Uvedl, že pokud měl nalézací soud pochybnosti o věrohodnosti vyslechnutých svědků z řad rodiny žalobce a jeho kolegů advokátů, měl při hodnocení provedených důkazů konfrontovat své závěry s obsahem svědecké výpovědi MUDr. J. F., jejíž svědectví má velký důkazní význam. Jedná se o důkaz objektivní a tedy zcela věrohodný, neboť svědkyně jako ošetřující lékařka byla zcela vázána zákonnou povinností vypovídat výlučně pravdivě o okolnostech diagnózy a léčení žalobce. Tato výpověď potvrzuje beze zbytku vše, co vypověděl žalobce ve své účastnické výpovědi, a co potvrdili výše jmenovaní svědci z rodiny žalobce a z řad kolegů advokátů, příp. osobní přátele žalobce. Soud dále nesprávně uchopil a hodnotil namítanou otázku nestandardnosti trestního řízení žalobce jako advokáta. Tuto zaměnil za otázku „spiknutí“ orgánů činných v trestním řízení vůči žalobci s tím, že žádné spiknutí ani úmysl poškodit žalobce v průběhu trestního řízení neshledal, a že rovněž nelze dovodit, že by trestní stíhání žalobce bylo zahájeno zcela bezdůvodně. Pokud podle nalézacího soudu existoval právní důvod k zahájení trestního stíhání žalobce, postrádá žalobce tento závěr v odůvodnění napadeného rozsudku. Fakt, že na základě totožného důkazního stavu, který byl dán již při zahájení trestního stíhání žalobce, byl následně rozhodnutím trestního soudu prvního stupně i rozhodnutími soudu druhého stupně zproštěn v celém rozsahu obžaloby. To jednoznačně svědčí o tom, že policejní orgán i dozorující státní zástupce museli být srozuměni, že výsledky prověřování podle § 158 a § 159 trestního řádu neodůvodňují postup podle § 160 trestního řádu, tedy zahájení trestního stíhání žalobce. Stejně tak museli být srozuměni s okamžitým vznikem újmy na straně žalobce, založeným zahájením trestního stíhání, a to ve spojení s okamžitou negativní publicitou žalobce ve spojení s předmětnou trestní věcí, se zveřejněním informace, která byla vyvrácena až nejdříve prvním rozsudkem Krajského soudu v Plzni dne 30. 10. 2014, že žalobce jako advokát spáchal zločinu v souvislosti s výkonem advokacie, dále ve spojení s povinností oznámit zahájení trestního stíhání orgánům České advokátní komory, která z úřední povinnosti byla povinna projednat pozastavení profesní činnosti žalobce. To se naštěstí nestalo, nikoliv však pro zásah orgánů činných v trestním řízení, ale výlučně pro uvážlivý postup orgánů České advokátní komory, která zneklidňujícím způsobem

v rozhodném období vnímala nárůst nedůvodných a účelových trestních stíhání advokátů. Dále vyjádřil ve svém odvolání konkrétní výhrady k postupu orgánů činných v trestním řízení a k pochybením, které v tomto učinily. Namítl, že pokud by byly objektivně a zákonným způsobem hodnoceny výsledky prověřování policejního orgánu podle § 158, § 159 trestního řádu, případně tyto policejním orgánem konzultovány s dozorujícím státním zástupcem, nemohlo by zákonným způsobem dojít k zahájení jeho trestního stíhání. Mimo relevanci k otázce výše náhrady nemajetkové újmy, byla úvaha nalézacího soudu o délce trestního stíhání žalobce, že doba dvou let a čtyř měsíců není nepřiměřená. Žalobce se nedovolává nepřiměřené délky trestního stíhání, dovolává se nezákonnosti trestního stíhání vůbec.

17. Nalézací soud dospěl k závěru a nesporným učinil, že náklad nároku žalobce je dán., Výlučnou předběžnou otázkou tak zůstala výše náhrady nemajetkové újmy. Z uplatněného nároku 2 500 000 Kč soud uznal jako důvodný nárok ve výši 100 000 Kč, tedy ve výši 4 % ze žalobního nároku. Přiznal žalobci symbolické odškodnění, tedy se nevypořádal s tím, co vyplynulo mimo pochybnost z provedeného dokazování, že trestní stíhání žalobce bylo způsobilé zcela zlikvidovat profesní i osobní život žalobce. V době zahájení trestního stíhání bylo žalobci 36 let, což z hlediska osobního a rodinného života, a především z hlediska profesního života advokáta, je nejproduktivnější věk, při skončení trestního stíhání mu bylo 38 let, dva roky nejproduktivnějšího věku musel čelit trestnímu stíhání své osoby pro skutek související s výkonem advokacie, tedy jediného zdroje svého příjmu. Je s podivem, že byl schopen unést všechny negativní důsledky, tedy dopady trestního stíhání na svou advokátní praxi, na osobní a rodinný život, především na jeho psychiku a zdravotní stav. Následky újmy na zdravotním stavu si žalobce nese dodnes a zřejmě ponese do konce života. Přes fatální negativní následky nezákonného trestního stíhání byla žalobci přiznána částka 100 000 Kč, což rozloženo na délku trestního stíhání 28 měsíců činí 3 571 Kč měsíčně. S touto výší žalobce zásadně nesouhlasí. Nalézací soud se v odůvodnění rozsudku odvolává na obdobná řízení s obdobným předmětem žalobního nároku. K tomu namítl, že tomu tak není, neboť se jedná o nároky s jinými skutkovými okolnostmi, než je jeho nárok. Ani v jednom případě se nejedná o osobu advokáta, zapsaného v seznamu České advokátní komory, profesně činného. Nejednalo se rovněž o osobu v nejproduktivnějším profesním věku, a ani v jednom případě nešlo o důsledek, kdy žalobce jako poškozený se svou životní partnerkou musel čelit existenční obavě, že v případě odsouzení zůstanou bez materiálního zabezpečení nezletilé dítě žalobce a jeho matka. Odvolal se na sjednocující stanovisko NS ČR, které vychází z úvahy odpovídající odškodnění nejméně 220 000 Kč za každý rok trestního stíhání, což by u žalobce odpovídalo přiznání nároku alespoň ve výši 513 000 Kč.
18. Dalším obsahem odvolání je vyjádření se teoretické k problematice zahájení trestního stíhání. Dále žalobce odkázal na kritéria NS ČR pro posouzení výše nároků. Pokud by v souladu se závěry tohoto stanoviska postupoval nalézací soud, nemohl by dospět k závěru o důvodnosti toliko symbolického odškodnění žalobce. Výše odškodnění je úvahovou otázkou, nicméně žalobce musel v žalobním návrhu uvést částku, kterou považuje za přiměřené zadostiučinění. Setrval na svém stanovisku, že tato přiměřená výše je 2 500 000 Kč, byl však připraven případně akceptovat i odškodnění nižší. Má za to, že nalézací soud nebyl schopen z provedeného dokazování vnímat a zhodnotit jakému „životnímu peklu“ byl po dobu více než dvou let vystaven, a že jen shodou okolností nedošlo k jeho naprosté psychické devastaci a k úplné likvidaci jeho profesního, osobního a rodinného života. Soud neměl důvod jakkoliv zpochybňovat závěry, vyplývající z jeho účastnického výslechu a souvisejících svědeckých výpovědí. Z těchto důkazů měl nalézací soud život žalobce po celou dobu trestního stíhání „jako na dlani“, včetně fatálních devastujících následků nezákonného trestního stíhání. Pokud jedním z objektivních parametrů jsou následky, způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby, lze si jen stěží představit následky horší, než které nastaly u žalobce.
19. Obdobné pak platí i pro povahu trestní věci, pro kterou byl trestně stíhán. Není nic závažnějšího z pohledu laické klientské veřejnosti pro advokáta, co může ve své profesní praxi provést ke

škodě klienta, než je poškození důvěry klienta nezákonnou dispozicí s jeho majetkem (klienta). Pokud z pohledu laické veřejnosti byl závěr o tom, že žalobce jako advokát svého klienta připravil „podvodem o finanční prostředky“ posvěcen mimo jiné i v médiích zahájením trestního stíhání, neměl žalobce objektivně prostředky k tomu, aby svůj mediální obraz v očích klientů, kolegů advokátů, soudců, státních zástupců, notářů apod. okamžitě bez zbytečného odkladu změnit. Povaha trestní věci, pro kterou byl stíhán, a zejména následky způsobené trestním stíháním, jednoznačně svědčí ve prospěch jeho nároku, tak jak byl uplatněn. Specificky to platí i pro délku trestního řízení. Pokud byl policejní orgán od počátku ve shodě s dozorujícím státním zástupcem o „nutnosti“ trestního stíhání žalobce, které bylo shledáno obecnými trestními soudy jako nedůvodné a nezákonné, je zcela zřejmé, že takto to měl vnímat a hodnotit i nalézací soud. Trestní stíhání vůči žalobci bylo zahájeno nejen bezdůvodně, ale i zjevně s cílem ho poškodit a zdiskreditovat ho mezi klientskou a právní veřejností v Plzni, což zejména žalobce vnímal obzvlášť úkorně. Přiznané odškodnění v částce pouze 100 000 Kč neodpovídá nejen parametrům spravedlnosti, ale zejména ani parametrům slušnosti vůči žalobci, kterému stát svým nezákonným postupem dokonale „zničil“ osobní a profesní život na dobu bezmála dvou roků. Stát měl možnost alespoň částečně napravit předcházející selhání státních subjektů, ale žalovaná bez větší snahy a ochoty toto „prohospodařila“, neboť ani sama nemohla věřit tomu, že by žalobce uspokojilo odškodnění ve výši 29 700 Kč, tedy v částce 1060 Kč měsíčně za každý měsíc trestního stíhání. Navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

20. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Odkázala na svá podání před soudem I. stupně, a dále své odvolání proti nákladovému výroku IV.
21. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek i řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (§ 205, § 205a, § 212, § 212a o. s. ř.), a odvolání žalobce důvodným neshledal, shledal důvodným odvolání žalované.
22. Žalovaná ve svém odvolání argumentovala tím, že je osvobozena od soudního poplatku, proto by jí neměla být uložena povinnost hradit náklady státu. Tato argumentace sama o sobě není správná, neboť povinnost hradit náklady státu dle § 148 odst. 1 o. s. ř. není principiálně vázána na skutečnost osvobození účastníka od soudních poplatků ze zákona. Argumentačně důvodná by byla ta část jejího odvolání, vztahující se k § 66 zák. č. 218/2000 Sb. Žalovaná v odvolání poukázala na to, že náklady vzniklé státu již proplatila. Nesprávně uvedla, že se jednalo o znalečné, když tyto náklady činilo svědečné. Soud zde vycházel z toho, že při rozhodování o náhradách nákladů státu platí zásadně zásada úspěšnosti ve smyslu § 148 odst. 1 o. s. ř. V této věci vznikly náklady státu v souvislosti s vyplaceným svědečným, svědci byli předvoláváni na návrh žalobce, který jejich výpověďmi prokazoval oprávněnost svého nároku. Žalobce však byl ve věci převážně neúspěšný, úspěšný byl pouze v nepatrné části, není proto důvod, aby takto vzniklé náklady hradil stát.
23. Soud prvního stupně při svém rozhodování vycházel ze skutečností, které byly mezi účastníky nesporné a týkaly se trestního stíhání žalobce před okresním soudem v Plzni v řízení vedeném pod sp. zn. 3 T 10/2013. Samotný nárok žalobce nezpochybovala ani žalovaná, která ostatně dobrovolně na jím uplatněný nárok plnila částku 29 700 Kč.
24. Žalobce dále před odvolacím soudem zdůraznil specifičnost postavení advokáta jako osoby mimořádné, na kterou zejména v současné době se kladou mimořádné morální nároky, a v tomto spatřuje vysoký význam zásahu do své osobnosti. Současně uvedl ke svým skutkovým tvrzením, kdy tvrdil, že byl poškozen v rámci své profesní činnosti tím, že nebyl schopen kvalitně pracovat, nebyl schopen se jakkoliv rozhodovat, že takovouto skutečnost o svém zdravotním stavu České advokátní komore neoznámil a svoji advokátní činnost nadále vykonával. Přijímal zastupování

dalších klientů, pouze vlastní práci předával svým kolegům. Uvedl dále, že by se byl spokojil i s odškodněním ve výši 220 000 Kč, částku 100 000 Kč však neakceptuje.

25. Sporným v daném řízení zůstala pouze výše přiměřeného odškodnění za nemateriální újmu, která žalobci nedůvodně vedeným trestním stíháním nepochybně vznikla. Odvolací soud se vyjadřuje k právní úvaze v odvolání žalobce v tom smyslu, že výše odškodnění není otázkou předběžnou, jak se snad žalobce domnívá. Předběžnou otázkou v takovémto řízení je vyřešení základu nároku tedy, zda nárok jako takový existuje. O tom však sporu v daném řízení nebylo. Odvolatel ve svém odvolání se velmi rozsáhle vyjadřoval k postupu orgánů činných v trestním řízení s tím, že snad se mělo jednat o úmyslný postup namířený proti němu. Žádná takováto skutečnost v průběhu řízení nevyšla najevo, v tomto odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, i s akceptací toho, že případně žalobce a zejména jeho kolegové tuto situaci vnímali i jako své vlastní ohrožení. Na samotný nárok žalobce vnímání jeho trestního stíhání jeho kolegy, jejich případného ohrožení, nemůže mít vliv. Odvolatel neustále zdůrazňuje svou naprostou životní devastaci v té době, a to jak v oblasti profesní, i rodinné. Z řízení však jasně vyplynulo, že svoji profesi dále vykonával, sám uvedl v rámci odvolacího řízení, že žádným způsobem svoji advokátní činnost neomezil (v tomto je rozpor se zjištěním soudu prvního stupně, že došlo k úbytku klientů - ostatně nic konkrétního v tomto směru žalobce v průběhu řízení nikdy netvrdil). Rovněž tak v jeho rodinných poměrech došlo pouze k té změně, že z partnerského vztahu se mu narodilo dítě. Skutečnost, že se negativně trestní stíhání promítlo do jeho psychického stavu, pak bylo v řízení prokázáno svědeckou výpovědí jeho ošetřující lékařky MUDr. F., a z této také soud prvního stupně správně vycházel. K otázce výkonu advokátní praxe v rámci odvolacího řízení žalobce zdůraznil, že se mu ovšem nejedná o uplatnění majetkové újmy, výlučně o zadostiučinění za újmu nemajetkovou. Odvolací námitky žalobce v tomto smyslu, že její výpověď nehodnotil dostatečně, není důvodná. Odvolatel sám zhodnotil provedené dokazování, tak, že svůj nárok plně prokázal. Takovéto hodnocení přísluší dle § 132 o. s. ř. nalézacímu soudu, a ze strany žalobce se nemůže jednat o nic jiného, než o jeho subjektivní výklad průběhu soudního řízení a v něm provedeném dokazování.
26. Odvolatel zdůraznil, že svůj nárok neodvívá od délky probíhajícího řízení, když ovšem vyslovil nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně, že délka řízení dva roky a čtyři měsíce nebyla nepřiměřená. Ve svém odvolání však několikrát výši přiznané újmy v naopak s délkou řízení srovnává, je tedy zřejmé, že je ve svých úvahách značně rozporný. Odvolací soud však souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že při posuzování jako jednoho z kritérií nemajetkové újmy je i délka řízení, a že s ohledem na konkrétní případ délka řízení od jeho zahájení do pravomocného skončení, když toto probíhalo na dvou stupních soudní soustavy dva roky a čtyři měsíce zjevně nepřiměřená není, v samotné délce řízení tedy nelze spatřovat nesprávný úřední postup. To však pro posouzení daného nároku není zásadní. Zásadní je, a to v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu ČR, jak ostatně také postupoval soud prvního stupně, aby přiznaná náhrada v takovýchto případech byla srovnatelná s případy obdobnými. Takto soud prvního stupně správně postupoval a uvedl tři zcela konkrétní řízení, která lze považovat za srovnatelná s uplatněným nárokem v souzené věci. Jejich průběh také zcela konkrétně v odůvodnění napadeného rozsudku popsal.
27. Ne nepřehlédnutelná je dále skutečnost, že v rámci odvolacího řízení žalobce výslovně uvedl, že by „se spokojil“ i s náhradou ve výši 220 000 Kč, ve svém písemném odvolání uvádí, že by měl podle sebe dostat alespoň 513 000 Kč, když odkazuje na nekonkrétní stanovisko NS ČR vyslovující, že v případě nedůvodného trestního stíhání přísluší náhrada nejméně 220 000 Kč ročně. Ve sjednocujícím stanovisku NS ČR se vyjádřil pouze k výši odškodnění, spočívající v délce řízení tak, že tato má činit 15 000 až 20 000 Kč ročně (první 2 roky počítané jednou polovinou) s korekcí zvýšení či snížení takto přiznané náhrady dle konkrétního případu. Rozhodně z takového stanoviska nelze dovodit závěr, že pro případ přiznání zadostiučinění za nemateriální újmu má být poškozenému přiznáno minimálně 220 000 Kč ročně. Jak již bylo výše

uvedeno konkrétní takové rozhodnutí NS ČR žalobce, ač advokát, advokátem zastoupený, neuvedl. Naopak soud prvního stupně postupoval správně podle stanoviska NS ČR v tom smyslu, že takováto náhrada má být posuzována dle svých okolností se srovnatelnými případy a přiznanými náhradami za nemateriální odškodnění. Rovněž tak z ustálené judikatury NS ČR vyplývá, že odpovědnost státu dle zák. 82/1998 Sb., má směřovat k odškodnění případů tak, aby materiální či nemateriální újma byla nahrazena. Nemůže směřovat k tomu, aby tento zákon byl zneužíván k získání finančních prostředků, tomu neodpovídajících. Jestliže žalobce před odvolacím soudem uvedl, že by „se spokojil“ s částkou 220 000 Kč, v odvolání pak s částkou 513 000 Kč, setrval však na svém žalobním návrhu a domáhal se prisouzení částky 2 500 000 Kč, je tedy zřejmé, že pak se jednalo právě o takovýto přístup. Žalobce po celou dobu řízení zdůrazňoval svoje výjimečné postavení advokáta v Plzni, z čehož lze odvozovat i profesionální kvalitu. Nepochybně mu tedy proto musí být rozhodovací praxe soudů, zejména NS ČR, k dané problematice. Ani žalobce sám v průběhu celého řízení, ani v průběhu odvolacího řízení, nepoukázal na jediný případ, který by výši takového odškodnění, nebo se k této výši blížící, byl prisouzen. Naopak, jak již bylo výše uvedeno, mnohonásobně převyšuje přiznané náhrady v jiných obdobných sporech. Zcela nedůvodná je pak jeho argumentace, že soud srovnával jeho nárok s nároky skutkově zcela jednak odlišnými, když zejména vypíchl, že v jeho případě se jednalo o aktivního advokáta, který zakládal rodinu. Odvolací soud uvádí, že žádný případ nemůže být zcela totožný, takový požadavek není ani dán, má se jednat o případ obdobný-srovnatelný. Uvedené případy soudem prvního stupně odvolací soud shledává jako zcela důvodnými, důsledky do života tam stíhaných osob, které byly následně obžaloby zproštěny, byly velmi závažné, a nelze z nich dovodit, že by důsledky tam byly tak nepatrného rozsahu, že by žalobci příslušelo odškodnění mnohonásobně vyšší. Tato úvaha zůstává pouze v rovině subjektivního hodnocení sebe sama žalobce, na což má ostatně plné právo.

28. S odkazem na výše uvedené odvolací soud napadený rozsudek ve výrocích I. – III. jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrdil, ve výroku IV. z důvodů výše uvedených ho změnil dle § 221a o. s. ř.
29. Žalobce byl v odvolacím řízení plně neúspěšný, procesně úspěšné žalované přísluší paušální náhrada nákladů řízení ve výši 300 Kč dle vyhl. č. 245/2015 Sb.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2, o přípustnosti dovolání rozhoduje odvolací soud.

Praha 26. září 2018

JUDr. Zdeněk Stibral v. r.
předseda senátu